

СЕКЦІЯ V

Фінансово-економічна безпека підприємницьких структур

Бережна А.О., студентка

Науковий керівник: Карпова В.В.,

к.е.н., доцент Харківський Національний
економічний університет імені С.Кузнеця,
м.Харків, Україна.

АНАЛІЗ ШЛЯХІВ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ІЗ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЄС ЩОДО ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ

Податкова система України більше орієнтована на непряме оподаткування. Непрямі податки впливають на загальні процеси ціноутворення та є надійним джерелом доходів бюджету країни. Основа наповнення доходів бюджету – ПДВ.

Сплачують податок кінцеві споживачі за ставкою 20%. Також існують знижені ставки у розмірі 7% та 0%

Дивлячись на методику нарахування та сплати ПДВ, його можна назвати найбільш проблемним податком. З одного боку наповнення бюджету, з іншого – корупційна складова, ухилення від сплати податку, недосконалий податковий облік.

Питанням стягнення ПДВ в Україні та ЄС досліджується такими вченими: О.Д. Василюком, Ю.Б. Івановим, А.І. Крисоватим та ін.

Деякі економісти виступають за скасування податку на додану вартість, але у зв'язку з євроінтеграцією, перспектив щодо відміни ПДВ в Україні немає. Обов'язкова умова для вступу в ЄС, наявність ПДВ.

Так, 11 квітня 1967 р. Рада ЄЕС прийняла Першу й Другу директиви про гармонізацію законодавств держав-членів, що регулюють непрямі податки. Перша директива впроваджувала в співтоваристві спільну систему ПДВ, друга – порядок його обчислення. В 1977 р. прийнято Шосту директиву 77/388/ЄЕС “Про гармонізацію законодавств державчленів у сфері податків з обігу – спільна система податку на додану вартість: єдині умови обчислення”. Шоста директива стала базовим нормативно-правовим актом ЄЕС з питань ПДВ, яку за критерієм обсягу регулювання можна порівняти з національним законом [2].

На сьогодні податок на додану вартість стягується більше, ніж у 130 країнах світу. Його розмір відрізняється від 5 до 28%.

Саме Директива Ради ЄС № 2006/112/ЄС вважається фундаментальним нормативно-правовим актом, тобто таким, що закріплює правові засади

оподаткування ПДВ у ЄС. Тому сторони Угоди й визначили цю Директиву однією з основних, що повинні бути адаптовані.

Таблиця 1

Ставки ПДВ в країнах ЄС

Країна	Базова ставка	Знижені ставки
1	2	3
Австрія	20	10
Бельгія	21	6;12
Великобританія	20	5
Німеччина	19	7
Данія	25	-
Іспанія	18	4;8
Кіпр	15	5;8
Литва	21	5;9
Нідерланди	19	6
Польща	23	5;8
Португалія	23	6;13
Румунія	24	5;9
Словаччина	20	10
Фінляндія	23	9;13
Франція	19,6	2,1;5,5
Чехія	20	10
Швеція	25	6;12

Дивлячись на таблицю 1, можна зробити висновок, що найвищі ставки ПДВ на сьогодні в Данії, Швеції – 25%. Найнижчі на Кіпрі – 15%. В Іспанії також нижча ставка, ніж в Україні – 18%[3]. Середня ставка в країнах європейського союзу становить близько 20,6%. Раніше декілька країн мали підвищені ставки, наприклад, в Італії до 38%. На сьогодні знижені ставки діють всюди, крім Данії. Також в усіх країнах, крім Португалії, діє ставка 0%.

Таким чином, аналіз зарубіжного досвіду застосування ставок ПДВ вказує на той факт, що кожна країна вибирає свій шлях розвитку податкової системи держави відповідно до встановлених цілей та пріоритетів, більшість країн все ж їх підвищують. Таким чином, в Україні ПДВ має фіскальні переваги, так як є одним із основних бюджетоутворюючих податків. Необхідність застосування ПДВ у податковій системі підтверджується загальноприйнятою міжнародною практикою, є обов'язковою умовою для вступу до ЄС, тому не викликає сумніву у зв'язку з прагненням України до євроінтеграції. Незважаючи на те, що ставка ПДВ на сьогодні є нижчою від країн ЄС, податку на додану вартість в Україні притаманний високий податковий тиск на кінцевих споживачів. Практика стягнення ПДВ у розвинених країнах свідчить про закономірність запровадження його диференційованих ставок за умов ефективного функціонування податкової служби, надання переваги соціальній ефективності податку [4].

Вважаю за необхідне запровадження диференціації ставок ПДВ в Україні за групами товарів, зокрема, знижених ставок податку при постачанні товарів

широкого вжитку, і перш за все, першої необхідності. Крім того, більш дієвим механізмом буде зниження ставки безпосередньо у виробничих сферах економіки, що дозволить прискорити їх розвиток.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Вронська Г. ПДВ: історія розвитку та міжнародна практика / Г. Вронська // Податкова правда. – 2012. - № 5, березень [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.vvplawfirm.com/ru/publicationsall/55-pubcat/226-2012-03-15-14-24-52>
3. Ставки НДС в странах Евросоюза [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://taxman.org.ua/news.php?id=59>
4. Міжнародний досвід: податкова система Ірландії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://minrd.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/povidomlenia_/2011-povidomleniamodernizatsia/59343.html
5. Податкова арифметика уряду Франції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/media-tsentr/mijnarodni-novini/120385.html>

Борисюк О.В., к.е.н., доцент
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Управління безпекою, зокрема, корпоративною економічною безпекою, є важливою темою, яка привертає увагу і викликає інтерес багатьох фахівців цієї галузі.

Економічна безпека підприємства – це його спроможність розвиватися та працювати в умовах постійно мінливого внутрішнього та зовнішнього середовища, що характеризує його стійкість [1, с.270]. Інакше кажучи, під терміном «економічна безпека підприємства» розуміється стан захищеності важливих інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз для забезпечення стабільності та прогресування в майбутньому.

На формування економічної безпеки впливає ряд факторів. Зокрема, до них можна віднести наступні [5, с.95]:

- фактори виробництва, тобто ті фактори, які здійснюють безпосередній вплив на діяльність підприємства. До них можна віднести територіальне розміщення підприємства; природні ресурси, які є в його розпорядженні; наявну виробничу інфраструктуру і т.п;
- зміна кон'юнктури ринку, що викликана науково-технічним прогресом, державним втручанням, впливом інфляції, сезонності і т.п.;
- надійність постачальників сировини та матеріалів. Так, на економічну безпеку підприємства впливає цінова політика сформована відносно сировини, матеріалів та напівфабрикатів. Її практична ефективність залежить від диверсифікації постачальників, що дозволяє уникнути монополізації поставок. Крім того, необхідно розуміти, що суттєво вплинути на рівень економічної